

Verkennend Ecologisch Onderzoek Middelweg 1 te Reeuwijk

Concept

Uitgave: mei 2018

Watersnip-rapport 17A072

Colofon

Titel	Verkennend Ecologisch Onderzoek Middelweg 1 te Reeuwijk
Status rapport	eindrapportage
Projectnummer	17A072
Datum uitgave	mei 2018
Samengesteld door	Brigit van Dam, adviseur Watersnip Advies John van Gemeren, senior adviseur Watersnip Advies Meia Domburg, medewerker Watersnip Advies
Foto's	Watersnip Advies
Naam en adres opdrachtgever	Boomkwekerij E. Verweij V.O.F. t.a.v. de heer E. Verweij Middelweg 1 2811 PK Reeuwijk
Contactpersoon opdrachtgever	de heer W. Kaandorp (IntROiew B.V.)

Alle auteursrechten ten aanzien van dit rapport worden uitdrukkelijk voorbehouden. Niets uit dit rapport mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van Watersnip Advies, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoudsopgave

1	INLEIDING	3
2	TOETSINGSKADER	5
2.1	EUROPESE RICHTLIJNEN	5
2.2	LANDELIJK NATUURBELEID- EN WETGEVING	5
2.2.1	<i>Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)</i>	5
2.2.2	<i>Natuurnetwerk Nederland</i>	8
2.2.3	<i>Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)</i>	9
3	LOCATIEBESCHRIJVING	11
3.1	HUIDIGE SITUATIE	11
3.2	PLANNEN	11
4	RESULTATEN ONDERZOEK	13
4.1	METHODE.....	13
4.2	FLORA.....	13
4.3	FAUNA	13
4.3.1	<i>Vogels</i>	13
4.3.2	<i>Vissen</i>	14
4.3.3	<i>Amfibieën</i>	14
4.3.4	<i>Reptielen</i>	15
4.3.5	<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	15
4.3.6	<i>Vleermuizen</i>	16
4.3.7	<i>Overige soorten</i>	17
5	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.1	CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN	19
5.2	ALGEMENE ZORGPLICHT.....	21
6	BRONNEN	23

1 Inleiding

In verband met een wijzigingsplan om een compensatiewoning mogelijk te maken aan de Middelweg 1 te Reeuwijk is een verkennend ecologisch onderzoek uitgevoerd. De huidige sierteeltbestemming wordt gewijzigd in Agrarisch met Waarden. De bestaande bedrijfsbebouwing wordt gesloopt. De compensatiewoning wordt gerealiseerd op de locatie waar nu een bedrijfsloods staat. De bestaande woning binnen het plangebied blijft behouden.

De initiatiefnemer van de voorgenomen plannen dient te verkennen of er mogelijk schadelijke gevolgen zijn voor beschermde natuurwaarden in het plangebied. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen beschermde planten- en diersoorten en beschermde gebieden.

Concreet betekent het dat nagegaan moet worden of:

- Er overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Wet Natuurbescherming).
Beschermde plantensoorten mogen niet vernietigd of beschadigd worden. Beschermde diersoorten mogen niet gedood, verwond of opzettelijk verontrust worden. Daarnaast mogen hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen niet beschadigd, vernield, uitgehaald, weggenomen of verstoord worden en mogen hun eieren niet vernietigd of vernield worden;
- Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Wet Natuurbescherming);
- Er wezenlijke waarden en kenmerken van het Natuurnetwerk Nederland aangetast worden (Toepassing Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, Compensatiebeginsel Natuur, Recreatie en Landschap).

Om te onderzoeken of bovenstaande bepalingen overtreden of aangetast worden dient het plangebied onderzocht te worden, middels een bureaustudie en onderzoek naar de aanwezige flora en fauna door een deskundige op het gebied van ecologie.

In november 2017 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie verricht in het plangebied. Hierbij werd met name gelet op het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten. Daarnaast zijn de verschillende biotopen binnen het plangebied beoordeeld met betrekking tot potentieel voorkomende beschermde soorten.

Dit rapport geeft een overzicht van de voor het plangebied geldende natuurwetgeving, de aanwezigheid van beschermde gebieden in de nabije omgeving en de aanwezige en verwachte flora en fauna in het plangebied. Vervolgens wordt aangegeven of er bij het realiseren van de voorgenomen plannen schade verwacht wordt aan beschermde soorten. Met het oog op de algemene zorgplicht, die geldt voor alle planten- en diersoorten, worden waar mogelijk maatregelen beschreven, gericht op het voorkomen van schade.

2 Toetsingskader

2.1 Europese richtlijnen

Binnen de Europese Unie vormen de Natura2000-gebieden een netwerk van beschermde natuur. Het doel van deze gebieden is het behoud van de biodiversiteit in Europa. Het beschermen van kwetsbare planten en dieren en hun leefgebieden is hierbij het uitgangspunt. Deze richtlijnen zijn in Europa uitgewerkt in de Vogel- en Habitatrictlijn. In de Nederlandse wetgeving zijn deze geïmplementeerd in de Wet Natuurbescherming. Deze wet is van kracht geworden op 1 januari 2017.

2.2 Landelijk natuurbeleid- en wetgeving

2.2.1 Wet Natuurbescherming 2017 (Wnb)

In de Wet Natuurbescherming zijn per 1 januari 2017 drie wetten opgenomen, te weten de *Natuurbeschermingswet*, *Flora- en faunawet* en *Boswet*.

Natura2000-gebieden

In Nederland zijn gebieden aangewezen als speciale beschermingszones. Deze gebieden vallen onder de Vogelrichtlijn en/of de Habitatrictlijn en worden aangeduid als Natura2000-gebieden. Voor deze gebieden zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd. Per provincie is het college van Gedeputeerde Staten verantwoordelijk voor het treffen van instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen. Tevens heeft de provincie de bevoegdheid om bijzondere landschappen of bijzondere provinciale natuurgebieden aan te wijzen, mits deze niet reeds onder een Natura2000-gebied vallen. Activiteiten die mogelijk negatieve gevolgen hebben voor de kwaliteit van de natuurlijke habitats, of habitats van soorten kunnen verslechteren of een significant verstoring effect zouden kunnen hebben op aangewezen soorten binnen een gebied, zijn vergunningsplichtig.

Soorten

De soortenbescherming is bedoeld om in het wild levende planten- en diersoorten te beschermen als er werkzaamheden plaatsvinden in en rond het leefgebied van een soort. In de Wet Natuurbescherming worden drie beschermingsregimes onderscheiden; Europees beschermde soorten vallen onder beschermingsregimes soorten "Vogelrichtlijn (wnb-vrl) en beschermingsregime soorten Habitatrictlijn" (wnb-hrl) en nationaal beschermde soorten vallen onder beschermingsregime "andere soorten" (wnb- andere soorten).

Werkzaamheden die schade kunnen veroorzaken aan soorten zijn, o.a; (ver)bouwen, slopen, of wegen aanleggen, water dempen en graven. Voor werkzaamheden die geen schade veroorzaken aan beschermde soorten, hoeft vooraf niets geregeld te worden. Als het echter onmogelijk is om schade aan beschermde soorten te voorkomen, dan moet vooraf bepaald worden of er een vrijstelling geldt of dat er een ontheffing moet worden aangevraagd. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen.

Wanneer in geval van ruimtelijke ontwikkeling en inrichting schade ontstaat aan beschermde planten en dieren, is het mogelijk te werken met een goedgekeurde gedragscode die toepasbaar is voor de geplande activiteiten en de aangetroffen soorten. Indien dit niet het

geval is en er schade ontstaat aan beschermde soorten dient een ontheffing te worden aangevraagd. Ontheffingen worden aangevraagd bij de provincie. De voorwaarden verbonden aan een vrijstelling of ontheffing zijn afhankelijk van de mate van bescherming van de planten- en diersoorten die binnen het plangebied voorkomen. Een ontheffing wordt alleen toegekend als de werkzaamheden het voortbestaan van de soort niet in gevaar brengen.

Door het nemen van (mitigerende) maatregelen kan een ontheffingsaanvraag in de meeste gevallen voorkomen worden. Deze maatregelen dienen voorafgaande aan de werkzaamheden uitgevoerd te worden om zo de functionaliteit van het plangebied voor de beschermde soort(en) ten allen tijden te behouden. Het gaat daarbij dus om het voorkómen van schade (zie figuur 1).

Deze mitigerende maatregelen dienen opgesteld te worden door of in samenwerking met een ter zake kundige.

Ook het integreren van ecologische maatregelen in onderdelen van het plan met het oog op consolideren van het leefgebied voor populaties kan een ontheffingsaanvraag voorkomen.

Figuur 1: Stappenplan onderzoek Wet natuurbescherming (Bron: www.regelink.net)

In het kader van de Wet natuurbescherming zijn alle vogels beschermd. Tijdens het broedseizoen zijn de nesten van alle vogels beschermd en mogen niet verontrust worden. Nesten van sommige vogelsoorten zijn jaarrond beschermd. Ten aanzien van jaarrond beschermd nesten onderscheidt de Wnb vijf categorieën: nesten die buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (1), nesten van koloniebroeders die jaarlijks dezelfde vaste broedplaats hebben (2), nesten van vogels die niet in kolonie broeden maar wel jaarlijks dezelfde vaste broedplek hebben (3), nesten van vogels die

jaarlijks gebruik maken van hetzelfde nest (4) en ten slotte nesten van vogels die geneigd zijn terug te keren naar de broedplek van het vorige jaar, maar wel flexibel genoeg zijn om zich elders te vestigen indien nodig (5). De nesten van de vogelsoorten van categorie 1 t/m 4 zijn jaarrond beschermd. De nesten van de soorten in categorie (5) zijn jaarrond beschermd als er onvoldoende alternatieven zijn of als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Algemene zorgplicht (artikel 1.11)

Voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende planten- en diersoorten geldt de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor Natura2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten, of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

Houtopstanden, hout en houtproducten

Het is verboden om een houtopstand buiten de grenzen van de bebouwde kom geheel of gedeeltelijk te kappen, zonder hier voorafgaande aan de werkzaamheden melding van te doen bij Gedeputeerde Staten. Indien er houtopstand gekapt moet worden geldt er een herplantplicht.

Let wel, hakhoutbeheer geldt als bestendig beheer. Het gaat om kappen ter verwijdering op korte of langere termijn.

Toetsing Wet Natuurbescherming 2017

Het plangebied maakt geen onderdeel uit van een Natura2000-gebied of bijzondere provinciale natuurgebied.

De dichtstbijzijnde Natura2000-gebieden zijn Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein en 'Nieuwkoopse plassen en De Haeck'. Deze gebieden liggen respectievelijk ten zuidoosten van het plangebied op een afstand van 3,5 km en 5,5 km ten noordoosten van het plangebied. Vanwege de afstand van het plangebied tot deze Natura2000-gebieden zullen de geplande werkzaamheden geen schade veroorzaken aan de gebieden.

Doelsoorten van het Natura2000-gebied Broekvelden-Vettenbroek & Polder Stein zijn: Kleine Zwaan, Krakeend, Slobeend en Smient.

Doelsoorten van het gebied 'Nieuwkoopse Plassen & De Haeck' zijn Gestreepte waterroofkever, Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Meervleermuis, Noordse woelmuis, Groenknolorchis, Platte schijfhoren, Zeggekorfslak, Roerdomp, Purperreiger, Zwartkopmeeuw, Zwarte stern, Snor, Rietzanger, Grote zilverreiger, Kolgans, Smient en Krakeend.

Een deel van deze doelsoorten komt uitsluitend voor binnen het Natura2000-gebied. Andere soorten, zoals Smient, Krakeend, Slobeend, Kleine zwaan en Kolgans foerageren ook in de ruimere omgeving van het Natura2000-gebied. De planlocatie ligt binnen de actieradius van deze doelsoorten. Het noordelijk deel van het plangebied, nabij de Middelweg, met de woning en de loods is niet geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten.

Het zuidelijke deel, waar voorheen de kwekerij was, is wel geschikt als foerageergebied. Dit deel van het plangebied maakt deel uit van polder Middelburg, die in zijn geheel geschikt is al foerageergebied door zijn brede slotenpatroon en open weilanden. Op percelen in de directe omgeving van het plangebied werden ook smienten waargenomen.

De nieuwbouw van een woning vindt aan de noordkant van het plangebied plaats. In het zuidelijk deel zullen geen werkzaamheden plaatsvinden. De openheid en ruimte blijft hier in tact en wordt door de verwijdering van het sierteeltbedrijf zelfs groter. Door de foeragerende vogels zal er in positieve zin verandering plaatsvinden.

Negatieve effecten op de doelsoorten van de Natura2000-gebieden zijn derhalve niet aan de orde.

Een uitgebreide beschrijving van de flora en fauna binnen het plangebied is te vinden in hoofdstuk 4.

Binnen het plangebied is geen sprake van het kappen van houtopstanden. De herplantplicht in het kader van de Wet Natuurbescherming is daarom niet aan de orde.

2.2.2 *Natuurnetwerk Nederland*

Het Natuurnetwerk Nederland in de wet benoemd als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is een netwerk van natuurgebieden in Nederland om de biodiversiteit te behouden en te versterken. Via dit netwerk kunnen planten en dieren zich verspreiden, waardoor de kans op uitsterven verkleind wordt. De NNN bestaat uit:

- Natura 2000 gebieden;
- bestaande natuurgebieden, zoals de Nationale Parken;
- gebieden waar nieuwe natuur aangelegd wordt;
- landbouwgebieden, die beheerd worden volgens agrarisch natuurbeheer en;
- grote wateren, zoals meren, rivieren, de kustzone van de Noordzee en Waddenzee.

De Ecologische Hoofdstructuur (EHS) is geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan van 1990, en via de planologische kernbeslissing Nota Ruimte van de voormalige Ministeries van VROM, LNV, V&W en EZ (2006) voortgezet in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, opgesteld door het Ministerie van I&M (2012). In 1995 werden de doelsoorten en natuurdoeltypen gedefinieerd, die in 2000 werden doorgevoerd in de provinciale plannen. Vanaf 2014 zijn de provincies verantwoordelijk voor de uitvoering van de NNN.

De natuur in de NNN is beschermd middels een 'nee, tenzij'-regime. Binnen de NNN zijn nieuwe projecten, plannen en handelingen met een significant negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN niet toegestaan, tenzij er sprake is van een groot openbaar belang en reële alternatieven ontbreken. Eventuele schade moet zoveel mogelijk worden gemitigeerd en/of gecompenseerd.

Toetsing Natuurnetwerk Nederland

Het plangebied maakt geen deel uit van NNN-gebied (zie figuur 2). Ook zijn er geen bijzondere landschapselementen aanwezig in het plangebied. De ruimtelijke ingrepen die verband houden met de sloop van de bedrijfsloods en de bouw van een woning zullen vanwege de ligging van het plangebied geen schade veroorzaken aan de NNN.

Figuur 2: Ligging van het plangebied t.o.v. het Natuurnetwerk en de Natura2000-gebieden (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 8)

2.2.3 Visie Ruimte en Mobiliteit (2014) en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland (2013)

Op 9 juli 2014 is de Visie ruimte en mobiliteit (VRM) vastgesteld door de Provinciale Staten. Deze visie geeft op regionaal niveau invulling aan de ruimtelijke ordening en maatregelen op het gebied van verkeer en vervoer.

De belangrijkste doelen van deze nieuwe visie zijn:

- Ruimte bieden aan ontwikkelingen;
- Aansluiten bij de maatschappelijke vraag naar woningen, bedrijfsterreinen, kantoren, winkels en mobiliteit;
- Allianties aangaan met maatschappelijke partners;
- Minder toetsen op regels en meer sturen op doelen.

De Visie ruimte en mobiliteit bestaat uit; De Visie ruimte en mobiliteit, het Programma mobiliteit, het Programma ruimte en de Verordening ruimte 2014.

Het ontwikkelen van nieuwe plannen kan inbreuk maken op te beschermen waarden in het landschap. In sommige gevallen is het noodzakelijk dat er compensatie plaatsvindt als er specifieke natuur-, recreatie- of landschapswaarden verloren gaan. GS heeft hiervoor in mei 2013 de beleidsregel compensatie natuur, recreatie en landschap Zuid-Holland 2013 vastgesteld). Deze beleidsregel is opgenomen in de Visie ruimte en mobiliteit.

In deze beleidsregel is voor een aantal gebieden compensatie noodzakelijk bij het verlies van ecologische waarden. Dit zijn;

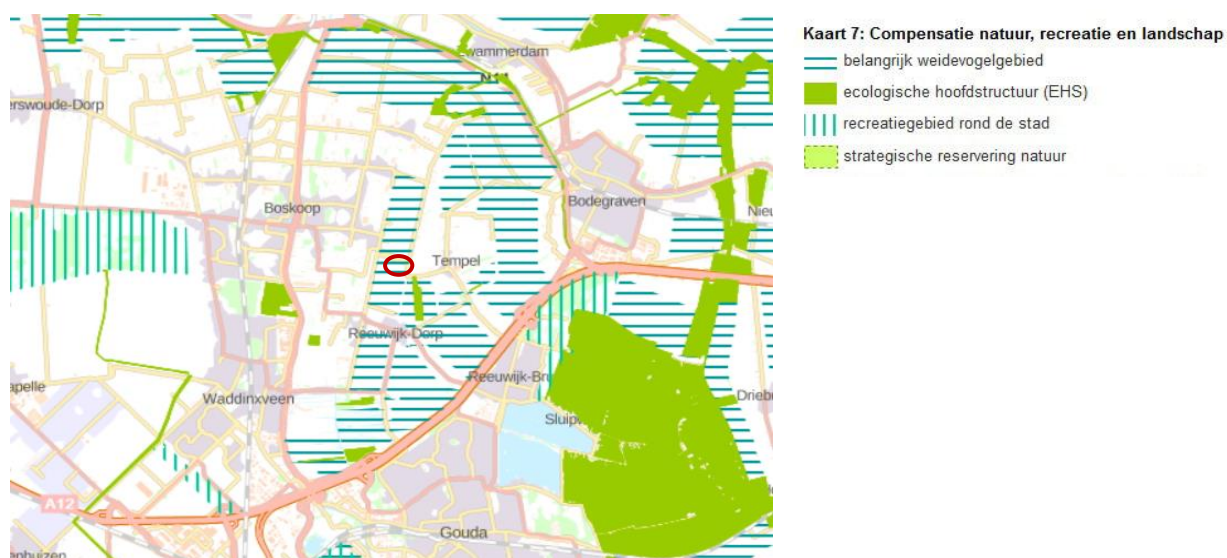
- de Ecologische Hoofdstructuur;
- de belangrijke weidevogelgebieden;
- de recreatiegebieden om de stad;
- strategische reservering natuur;
- de karakteristieke landschapselementen.

Biotopen voor Rode lijstsoorten zijn niet langer compensatie plichtig.

Toetsing Visie Ruimte en Mobiliteit en Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap Zuid-Holland

Het plangebied bevindt zich in 'belangrijk weidevogelgebied'. Belangrijk weidevogelgebied is compensatieplichtig als er grootschalige woningbouw en/of de aanleg van infrastructuur plaatsvindt. Dit is binnen het plangebied niet aan de orde. De nieuwbouw van de woning zal plaatsvinden nabij de Middelweg, op de locatie van de huidige bedrijfsloods. Ook in de huidige situatie is dit geen locatie waar weidevogels voorkomen. Deze bevinden zich meer in zuidelijke richting op de open weilanden. Er zal daarom geen schade ontstaan aan het belangrijk weidevogelgebied. Integendeel door de sanering van het sierteeltbedrijf en de omzetting naar weiland zal meer geschikt habitat voor weidevogels ontstaan. De versturende effecten van de voormalige kwekerij op het omliggende zeer waardevolle weidevogelgebied verdwijnen. De laatste jaren broeden er bijvoorbeeld al Kieviten op de open delen van het perceel.

Wel wordt geadviseerd om werkzaamheden waarbij veel geluid wordt geproduceerd, zoals heiwerkzaamheden, buiten het broedseizoen uit te voeren om broedende vogels niet te verstoren.

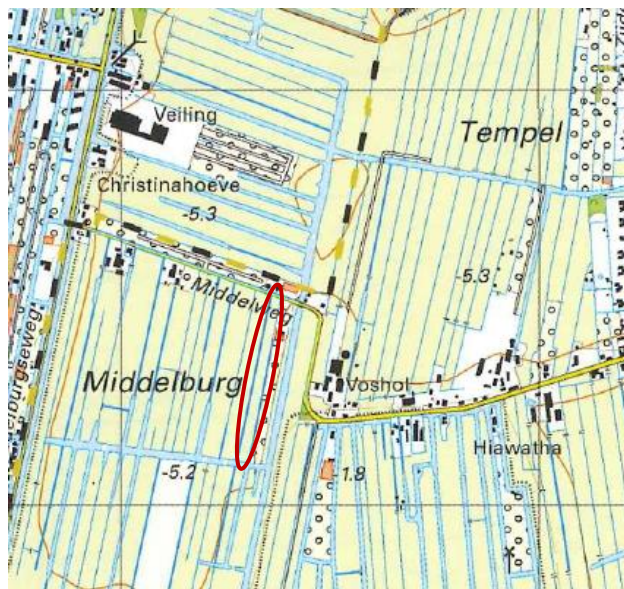
Figuur 3: Ligging van het plangebied t.o.v. compensatie-plichtige elementen (bron: www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl, kaart 7)

3 Locatiebeschrijving

3.1 Huidige situatie

Het plangebied ligt in de kilometervakken met de Amersfoortse coördinaten: 107,453. Binnen het plangebied bevindt zich een ⁴⁵⁴ woonhuis met bedrijfsgebouwen voor de sierteelt. De bedrijfsgebouwen bestaan uit tunnelkassen van kunststof en een loods die deels uit glas en deels uit golfplaat is opgetrokken. Het dak van de kassen en loods bestaat uit glas wat voor een deel verduisterd is.

In de kassen staan opgepotte planten. Het langgerekte stuk grond is aan de west-, zuid- en oostzijde begrensd door sloten en is verdeeld in nog bestaande "hoeken" voor de sierteelt en in weiland. Aan de ⁴⁵³ noordkant, voor het woonhuis ligt nog een teelthoek en de oprit van het perceel.

107

108

Figuur 4: Plangebied (rode contour)

3.2 Plannen

De heer Verweij is voornemens een compensatiewoning te bouwen achter de bestaande woning aan Middelweg 1 te Reeuwijk. De bestaande bedrijfsbebouwing zal worden afgebroken. De compensatiewoning zal worden gebouwd op de locatie van de bedrijfsloods. Het water langs het plangebied blijft ongemoeid.

Figuur 5: Van een deel van de tunnelkassen staat alleen nog het skelet

Figuur 6: De aanwezige kassen binnen het plangebied

4 Resultaten onderzoek

4.1 Methode

Voordat begonnen is met het verkennend veldonderzoek, is een korte, grondige bureaustudie uitgevoerd, waarbij diverse internetsites, relevante artikelen en verspreidingskaarten (o.a. RAVON) zijn geraadpleegd, om te bepalen welke beschermde planten- en diersoorten in het plangebied zouden kunnen voorkomen. De bureaustudie dient ertoe een meer gerichte, effectieve en efficiënte veldinventarisatie te kunnen uitvoeren.

Op 17 november 2017 hebben gekwalificeerde medewerkers van Watersnip Advies een Flora- en fauna-inventarisatie gedaan in het plangebied. Tevens is tijdens de inventarisatie een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

4.2 Flora

Helemaal achter op het perceel staan enkele seringenstruiken. Het perceel bestaat voornamelijk uit grasland met Brandnetel, Hondsdraf, Klein hoefblad, Kruidende boterbloem en Margriet. Het grasland een flinke drooglegging en aan de kant is veenrot zichtbaar. In en langs de sloot groeien Wolfspoot, Gele plomp en Liesgras. In de buurt van de tunnelkas staat een Italiaanse populier. Bij de loods staat een Japanse esdoorn.

Er zijn binnen het plangebied geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Er is binnen het plangebied ook geen geschikt biotoop aanwezig voor beschermde plantensoorten, die vaak specifieke eisen stellen aan hun leefomgeving. Beschermde plantensoorten worden daarom niet verwacht binnen het plangebied.

4.3 Fauna

4.3.1 Vogels

Tijdens de inventarisatie zijn verschillende algemene vogelsoorten waargenomen in de omgeving van het plangebied, zoals Vink, Witte kwikstaart, Nijlgans, Reiger, Smient en Meerkoet. Het plangebied bevindt zich in belangrijk weidevogelgebied zoals beschreven in Hoofdstuk 2.2.3. In het voorjaar broeden er een paar Kieviten en scholeksters op het zuidelijke deel van het plangebied.

Alle vogels zijn beschermd in het kader van de Wet Natuurbescherming. De nesten van alle vogels zijn tijdens het broedseizoen beschermd en mogen niet opzettelijk verontrust worden. Het veldbezoek heeft buiten het broedseizoen plaatsgevonden er zijn geen broedende vogels aangetroffen.

Figuur 7: De seringen aan de uiterste zuidkant van het plangebied

Nesten van enkele vogelsoorten, zoals Gierzwaluw, Huismus en verschillende uilensoorten, zijn jaarrond beschermd. Tijdens het veldbezoek werd een jagende Torenavalk waargenomen. Er zijn binnen het plangebied geen geschikte locaties voor het nest van een Torenavalk aangetroffen. Er zijn geen sporen aangetroffen van nesten van Gierzwaluw, Huismus. De bedrijfsloods en de kassen zijn geen geschikte broedlocatie voor de Gierzwaluw en Huismus. Er zijn geen mogelijkheden tot het bouwen van nesten door de glasplaten en enkelwandige golfplaten. Jaarrond beschermde nesten worden niet verwacht binnen het plangebied.

Ook is er geen geschikt biotoop voor de Huismus aanwezig binnen het plangebied. Er zijn geen bomen en struiken aanwezig die kunnen dienen als foerageer- en rustplek. Het woonhuis en de hier aanwezige tuin aan de voorzijde van het plangebied, direct langs de Middelweg zijn wel geschikt als leefgebied voor de Huismus. Hier staan veel goed ontwikkelde struiken en bomen, waar de mussen kunnen foerageren en rusten. De hier aanwezige woning en de tuin blijven behouden.

4.3.2 *Vissen*

Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Grote modderkruiper leeft in ondiep water met een dikke modderlaag en veel waterplanten. De Grote modderkruiper verschuilt zich tijdens de dag en voedt zich tijdens de nacht met kleine ongewervelden zoals kreeftjes, muggenlarven, watervlooien, wormen en waterpissenbedden. In de sloten rond het plangebied zijn geen waterplanten aanwezig. Het water in de sloot is troebel door kwel en heeft een hoge zoutconcentratie. Hierdoor is het geen geschikt leefgebied voor de Grote modderkruiper. De aanwezigheid van deze soort in de sloten rond het plangebied kan worden uitgesloten. Daarnaast blijven de sloten ongemoeid.

Er worden binnen het plangebied geen andere beschermde vissoorten verwacht.

4.3.3 *Amfibieën*

Tijdens de veldinventarisatie zijn geen beschermde amfibieën aangetroffen binnen het plangebied. Aangenomen kan worden dat Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad en Kleine watersalamander (allen wnb-andere soorten) voorkomen in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De Meerkikker (wnb-andere soorten) komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Rugstreeppad komt voor ten zuiden van het plangebied langs de Vreesterdijk, waar de soort zich voortplant in de aanwezige sloten. En ook ten noorden van het gebied, langs het Wonnepad, heeft deze soort een voortplantingslocatie. De Rugstreeppad komt voornamelijk voor op zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de duinen, de uiterwaarden van grote rivieren, opgespoten terreinen, heidevelden en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren, die vrij snel opwarmen. Vaak wordt gebruik gemaakt van tijdelijke poeltjes of plassen. Binnen het plangebied zijn geen geschikte plassen en poelen aangetroffen waar de Rugstreeppad zich in kan voortplanten. Ook zijn er geen rommelhoekjes of hopen zand aanwezig waar deze soort zich voor de winter kan ingraven. Het plangebied heeft jaren lang als kwekerij gediend. Op een kwekerij is veel van de door de Rugstreeppad gewenste dynamiek met open stukken

grond/zand. Toch heeft de Rugstreeppad zich hier niet gevestigd. Het huidige plangebied is dus ongeschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad.

Op het moment dat er werkzaamheden gaan plaatsvinden zal het plangebied niet aantrekkelijker worden voor de Rugstreeppad. Er zal geen extern zand aangebracht worden en ook zal er geen zanddepot worden opgericht. De kans dat deze soort zich nu alsnog zal vestigen is zeer gering. Wel is het van belang alert te zijn en dient ervoor gezorgd te worden dat het plangebied niet alsnog geschikt wordt als voortplantings- en overwinteringslocatie.

Op basis van de geraadpleegde verspreidingskaarten worden binnen het plangebied geen andere beschermde amfibieën verwacht.

4.3.4 Reptielen

Tijdens de inventarisatie zijn geen beschermde reptielen aangetroffen. Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten/ Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km).

De Ringslang is een watergebonden soort. Tevens heeft deze soort rijk begroeide oevers nodig om in te jagen en om zich te kunnen verschuilen. Voor de voortplanting maakt deze soort gebruik van broeihopen van takken, stro en bladeren. Deze watergebonden soort leeft in gebieden met rijk begroeide oevers. Deze zijn in het plangebied afwezig. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

Op basis van de bureaustudie worden binnen het plangebied geen andere beschermde reptielen verwacht.

4.3.5 Grondgebonden zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er meerdere zoogdiersoorten (incidenteel) voorkomen in en rond het plangebied, zoals Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Veldmuis, Wezel en Woelrat (allen wnb-andere soorten) (0-1km). De Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Hermelijn, Konijn, Ree en Vos komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor deze soorten geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming in de Provincie Zuid-Holland.

In de directe omgeving van het plangebied (0-1km) komt de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voor en komen de beschermde Bever (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig'), Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') en Steenmarter (wnb-andere soorten) in de omgeving van het plangebied voor (1-5km).

De Waterspitsmuis leeft in een open gebied met schoon water met een rijke watervegetatie en rijk begroeide oevers waar deze soort kan jagen en rusten. In het plangebied zijn geen vegetatierijke oevers aanwezig die kunnen dienen als leefgebied voor de Waterspitsmuis. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Bever komt voor in gebieden waar land overgaat in water, o.a. moerassen, langs beken, rustige rivieren en meren. De omgeving moet bosrijk zijn, zodat de Bever bomen kan gebruiken om dammen van te maken.

De Bever komt voor in een gebied langs het spoor in Gouda. Het plangebied en zijn omgeving is niet geschikt als leefgebied voor de Bever door het ontbreken van grootschalig water- en bosgebied. De aanwezigheid van de Bever kan daarom worden uitgesloten.

De Boomarter leeft met name in gebieden met veel bos. In het plangebied staan alleen enkele solitaire bomen. Hierdoor is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Boomarter. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Otter leeft in oevers met voldoende oevervegetatie om te schuilen en te rusten. Hij komt o.a. voor in meren, plassen, rivieren, kanalen, beken en moerassen. Hij heeft de voorkeur voor schoon, zoet water. De Otter komt voor in de Nieuwkoopse plassen. In de omgeving van de Reeuwijkse plassen is deze soort ook aangetroffen. Het plangebied is door de afwezigheid van oevervegetatie ook niet geschikt als leefgebied voor de Otter. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

De Steenarter is een bewoner van steengroeven, rotsige hellingen en gebouwen. Hij komt voor in de omgeving van dorpen en boerderijen. Ook wordt hij soms aangetroffen in grote steden. Hij houdt van gebieden met kleinschalige landbouw, waar hij verblijft in oude schuren, heggen en geriefhoutbosjes. Binnen het plangebied is er geen geschikt leefgebied aangetroffen dat voldoet aan de specifieke eisen die de Steenarter stelt. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

4.3.6 Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld in deze rapportage. Alle vleermuizen die voorkomen in Nederland zijn beschermd (wnb-hrl).

Uit de bureaustudie blijkt dat er verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de directe omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (0-1km). De Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

Figuur 8: Detail van de loods

Tijdens de veldinventarisatie is een indicierend vooronderzoek uitgevoerd met betrekking tot vleermuizen. Hierbij is middels de checklist van het Vleermuisprotocol van de Gegevensautoriteit Natuur geïnventariseerd welke functies het plangebied ten aanzien van vleermuizen zou kunnen vervullen.

Binnen het plangebied zijn enkele bomen en struiken aanwezig. Door de beperkte omvang zullen deze niet dienen als foerageergebied voor vleermuizen. De aanwezige bomen zijn solitair en maken geen deel uit van een groene zone.

De aanwezige sloten langs het plangebied kunnen wel dienen als vliegroute voor enkele vleermuissoorten, bijv. de Watervleermuis. De watergangen blijven echter ongemoeid. De bedrijfsgebouwen zijn niet geschikt als verblijfplaats voor gebouwbewonende vleermuissoorten. De bebouwing bestaat uit glas en enkelwandige golfplaten, waardoor er geen mogelijkheden zijn voor verblijfplaatsen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen kan worden uitgesloten. De aanwezige bomen binnen het plangebied zijn niet geschikt als verblijfplaats voor boombewonende vleermuissoorten. De bomen hebben een beperkte

diameter en er zijn geen scheuren en kieren aangetroffen waar vleermuizen zich in kunnen verbergen. De aanwezigheid van verblijfplaatsen voor boombewonende vleermuissoorten kan worden uitgesloten.

De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen.

4.3.7 Overige soorten

Uit de bureaustudie blijkt dat de Groene glazenmaker (wnb-hrl / Rode lijst status 'bedreigd') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) en de Platte schijfhoren (wnb-hrl / Rode lijst status 'kwetsbaar') komt voor in de omgeving van het plangebied (1-5km).

De Groene glazenmaker is voor zijn voortplanting afhankelijk van de waterplant Krabbenscheer. Deze is in de sloten rond het plangebied niet aangetroffen. De aanwezigheid van deze soort binnen het plangebied kan worden uitgesloten.

De Platte schijfhoren leeft in water met een goed ontwikkelde watervegetatie en een goede waterkwaliteit. Door de afwezigheid van een goede watervegetatie zijn de sloten rond het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Platten schijfhoren. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.

Op basis van de biotoopkenmerken worden binnen het plangebied geen andere beschermde insecten, vlinders of andere ongewervelde soorten verwacht.

Figuur 9: Duidelijk erosiegevoelige oevers die afkalveren

5 Conclusies en aanbevelingen

In dit hoofdstuk volgt een opsomming van de conclusies en aanbevelingen. Daarnaast wordt er aangegeven of er bij het realiseren van de nieuwbouwplannen schade verwacht wordt aan de (streng) beschermde soorten binnen het plangebied.

5.1 Conclusies en aanbevelingen

- Het plangebied heeft geen directe relatie met beschermde gebieden (Natura2000, NNN-gebieden of ecologische verbindingzones). Het zuidelijke deel van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor de doelsoorten van de nabij gelegen Natura2000-gebieden. Dit deel van het plangebied blijft ongemoeid. Daarnaast is er voldoende alternatief foerageergebied in polder Middelburg. Schade aan Natura2000-doelsoorten is derhalve niet aan de orde.
- Het plangebied ligt binnen de grenzen van het ‘belangrijk weidevogelgebied’ aangewezen door de provincie Zuid-Holland. ‘Belangrijk weidevogelgebied’ is alleen compensatieplichting bij nieuwbouw van een woonwijk en/of de aanleg van infrastructuur. Dat is hier niet aan de orde. Compensatie in het kader van het Provinciaal Compensatiebeginsel is niet nodig. *Wel wordt geadviseerd om bijv. heiwerkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen van de weidevogels, om verstoring te voorkomen. Ook wordt geadviseerd de seringenhoek achter op het perceel te verwijderen t.b.v. de weidevogels.*
- Voor een deel van de beschermde soorten (Bastaardkikker, Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander, Meerkikker, Bosmuis, Bunzing, Egel, Haas, Huisspitsmuis, Veldmuis, Wezel en Woelrat, Dwergmuis, Dwergspitsmuis, Hermelijn, Konijn, Ree en Vos) geldt een algemene vrijstelling in het kader van de Wet Natuurbescherming door de provincie Zuid-Holland. Er hoeft voor deze soorten geen ontheffing aangevraagd te worden. Wel dient voor deze soorten de algemene zorgplicht in acht genomen te worden.
- Omdat het veldbezoek heeft plaatsgevonden buiten het broedseizoen zijn er geen broedende vogels aangetroffen. De bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt als nestgelegenheid voor vogels met een jaarrond beschermd nest, door de glasplaten en enkelwandige golfplaten. Er worden geen nesten van de Gierzwaluw en Huismus verwacht. Het plangebied maakt ook geen deel uit van functioneel leefgebied van de Huismus, door de afwezigheid van geschikte foerageer- en rustplekken. De aanwezige bedrijfswoning en de tuin zijn wel geschikt als leefgebied. Het huis en de tuin blijven behouden. Ook voor andere vogels met een jaarrond beschermd nest zijn geen nestgelegenheden aangetroffen. Indien bomen en struiken verwijderd worden, dient dit bij voorkeur buiten het broedseizoen van vogels te gebeuren, zodat overtreding van de Wet natuurbescherming wordt voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli. De Wnb hanteert echter geen standaard periode voor het broedseizoen; van belang is of een nest bewoond is. Indien een bewoond nest wordt aangetroffen, mogen er geen werkzaamheden uitgevoerd worden die het nest verstoren. *Voor aanvang van werkzaamheden tijdens het broedseizoen dient een*

terzake kundige een inspectie uit te voeren ten aanzien van eventuele broedende vogels.

- Uit de bureaustudie blijkt dat de Grote modderkruiper (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). De sloten rond het plangebied voldoen niet aan de eisen die deze soort stelt aan zijn leefgebied. De aanwezigheid van de Grote modderkruiper kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat de beschermde Rugstreeppad (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). In zijn huidige staat is het plangebied niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Ondanks de hoge dynamiek binnen de kwekerij is het plangebied niet aantrekkelijk geweest voor de Rugstreeppad. Door de geplande werkzaamheden zal het plangebied ook niet aantrekkelijker worden voor deze soort. De kans dat deze soort zich nu alsnog zal vestigen is zeer gering. Wel is het van belang alert te zijn en te voorkomen dat het plangebied aantrekkelijk wordt voor deze soort. Geadviseerd wordt te voorkomen dat er gedurende de voortplantingsperiode (globaal half april – augustus) water stagneert en er plassen en poelen ontstaan waar de Rugstreeppad zijn eieren in af kan zetten. Tevens dient voorkomen te worden dat er lang grond braak ligt gedurende de overwinteringsperiode (globaal van november – maart). Dit om ingraven voor overwintering te voorkomen.
- Uit de geraadpleegde verspreidingskaarten blijkt dat de Ringslang (wnb-andere soorten/ Rode Lijst status 'kwetsbaar') voorkomt in de directe omgeving van het plangebied (0-1km). Binnen het plangebied zijn geen geschikte voortplantings- en overwinteringslocaties aangetroffen. Daarnaast is er geen geschikt foerageergebied aanwezig voor deze soort. De aanwezigheid van deze soort kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat in de directe omgeving van het plangebied (0-1km) de Waterspitsmuis (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar') voorkomt. De beschermde Bever (wnb-hrl / Rode lijst status 'gevoelig'), Boommarter (wnb-andere soorten / Rode lijst status 'kwetsbaar'), Otter (wnb-hrl / Rode lijst status 'verdwenen uit NL') en Steenmarter (wnb-andere soorten) komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Voor al deze soorten geldt dat het plangebied niet voldoet aan de specifieke eisen die ze stellen aan hun leefgebied. De aanwezigheid van al deze soorten binnen het plangebied kan worden uitgesloten.
- Uit de bureaustudie blijkt dat verschillende beschermde vleermuissoorten voorkomen in de omgeving van het plangebied, zoals Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (0-1km). De Baardvleermuis, Gewone grootoorvleermuis, Rosse vleermuis en Watervleermuis komen voor in de omgeving van het plangebied (1-5km). Binnen het plangebied zijn geen mogelijkheden voor verblijfplaatsen voor vleermuizen. Dit geldt zowel voor gebouwbewonende- als boombewonende soorten. De bedrijfsloods van glas en golfplaat en de aanwezige bomen zijn ongeschikt. Het plangebied is door de beperkte aanwezigheid van bomen en struiken niet geschikt als foerageergebied. Alleen de sloten kunnen dienen als vliegroute. Deze blijven echter ongemoeid. De geplande werkzaamheden zullen geen schade veroorzaken aan de gunstige staat van instandhouding van de populaties vleermuizen in de omgeving van het plangebied.

5.2 Algemene Zorgplicht

Voor planten- en diersoorten geldt in het kader van de Wet Natuurbescherming de algemene zorgplicht. Deze bepaalt dat een ieder die weet dat zijn of haar handelen nadelige gevolgen kan hebben voor flora en/of fauna, deze handelingen achterwege dient te laten of verplicht is om maatregelen te nemen (voor zover redelijkerwijs kan worden gevraagd) die deze negatieve gevolgen zoveel mogelijk voorkomen, beperken of ongedaan maken. De zorgplicht kan gezien worden als algemene fatsoenseis die voor iedereen geldt.

6 Bronnen

Geraadpleegde literatuur

1. Uitgeverij 12 Provinciën, *Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Landsmeer 2012
2. Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden, *Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming)*, dec 2015
3. Ecologica, *Wet natuurbescherming, samenvatting wijzigingen natuurwetgeving*, 4 oktober 2016
4. Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
5. Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging en Gegevensautoriteit Natuur 2017. *Vleermuisprotocol 2017*, maart 2017.
6. Provincie Zuid-Holland, *Visie Ruimte en Mobiliteit*, 9 juli 2014
7. NDFF - quickscanhulp.nl 17-11-2017 14:46:38'

Geraadpleegde internetsites:

8. www.rijksoverheid.nl
9. www.bij12.nl
10. www.rvo.nl
11. www.ravon.nl
12. www.vleermuis.net
13. www.zuid-holland.nl
14. www.zoogdiervereniging.nl
15. www.ruimtelijkeplannenzuidholland.nl/VRM
16. <http://geo.zuid-holland.nl/geo-loket/html/atlas.html?atlas = EHS>
17. waarneming.nl

Watersnip Advies

Advies voor ecologie, landschap, water en recreatie

's-Gravenbroekseweg 154
2811 GK Reeuwijk
KvK 29031331
+ 31 (0)182-395460
www.watersnipadvies.info
advies@watersnip.info

